

Тъзи ноць Ирландцытъ іж наричатъ *пръвыша т. е. най-воल्ма ноць*, а пѣкъ Англо-Саксонцытъ — *майка ноць*, б) въ което названіе ся срѣща двоинъ смыслъ, като та-квазь що покрыва земѣтъ съ най-дългъ мракъ, и която въ сѣщото врѣме изважда отъ обятіята си слънцето, което наченва да съвзема възходящійтъ си ходъ.

Дълбоката древность на този празникъ на слънцестояніето и народныйтъ му характеръ показватъ ся най-добрѣ отъ общото распространеніе подъ това име при всичкитъ сѣверны народы, Ирландцы, Данцы, Шведцы, Англичани и Шотландцы, Лапландцы и другы, отъ които всякой по собственный си языкъ го наричалъ: празникъ на Слънцето.

Около десетыйтъ вѣкъ празникътъ на Рождество Христово измѣстилъ на сѣверъ празникътъ на слънцестояніето. Но това не станжло толкозь лесно и безъ насиліе; защото чловѣци на сабѣтъж, каквито сж Скандинавцытъ, не ся устжили освѣнь на кървавытъ велѣнія. И Хаконъ Норвежскыйтъ царь е свързалъ името си съ туй прѣобразование. Той оставилъ на празника древнето му име, но прѣмѣстилъ го на 25 Декемврія.

На този празникъ были отдали голѣмы привилегіи, и особенно да покровителствувать злодѣйцытъ спрямо правосѣдіето. А туй покровительство, наричано *Sutfred*, сирѣчь миръ на слънцето, което наченвало прѣзь ноцьтъж на Рождество Христово, продължавало ся, по разнытъ мѣста, отъ осемь до тринадесеть дни.

На сѣверъ, Рождество Христово е прѣди всичко фамилярень празникъ, за който отъ прѣди три мѣсеца ставать приготвенія; той е епоха на мълченіе, на тайны дѣла, издѣбнжты посѣщенія по тържищата и по заведеніята. Всичкы сж вѣорѣжены и всякой показва усърдіе да ся

кемврія) съ замѣтваніето на билетата и свършватъ на Силвестрія (2-й Януарія) съ пориваніето на быволытъ, а на мѣста отъ Бждныи вечерь срѣшу Колада до — Иванов день.

б) У насъ наричатъ ноцьтъж срѣшу Рождество Христово Бждныи вечерь или просто Кадень вечерь. Кадены вечера сж три срѣшу Рождество, срѣшу Сурвакы (1-й Януарія) и срѣшу Ивановъ день (7-й Ян.)